

De VPN behartigt de collectieve belangen van **allen** die een pensioen ontvangen van de Stichting Pensioenfonds Notariaat.

Rockanje/Nijmegen, 4 februari 2025.

Aan
het bestuur van de KNB/de PensioenKamer,
het bestuur van de Bond van Medewerkers in het Notariaat.

Geachte dames en heren ,

Hiermede komen wij terug op het mailbericht van Jimke Roos namens de voorzitters van de sociale partners van 10 januari jl.

Inleiding

In onze brief van 30 december 2024 hebben we aangegeven welke aanpassingen we nog verwachten in het (inmiddels) op de website van SPN gepubliceerde en door u (kennelijk) vastgestelde transitieplan.

In uw mail van 10 januari jl. geeft u aan dat u ervoor gekozen heeft om niet onze gehele reactie in het transitieplan op te nemen, maar onze persoonlijke uitingen, doublures en zaken die niet de sociale partners of het transitieplan betreffen niet op te nemen en zo, naar uw oordeel, een meer samenvattend geheel te creëren dat ter zake is.

Hierna zullen wij toelichten dat u op een aantal strikt zakelijke vragen en opmerkingen tav het transitieplan onzerzijds kennelijk bewust ,maar volstrekt ten onrechte, niet bent ingegaan.

Ook geeft u aan diverse malen met ons gecommuniceerd te hebben over onze zienswijze op de toepassing van de Gedempte Premiereregeling in de periode 2015-2020. U zou ons uitgelegd hebben dat dit een discussie is tussen VPN en SPN en dat deze niet thuishoort in het transitieplan. Zowel in de periode van vóór ontvangst van het transitieplan als daarna hebben wij u meermaals uitgenodigd tot een dialoog over deze en aanverwante problematiek. U heeft deze dialoog tot nu toe geweigerd. Uw stelling dat u diverse malen met ons hierover zou hebben gecommuniceerd is onbegrijpelijk.

Verder geeft u aan dat u SPN erop gewezen heeft dat zij ons integraal oordeel eventueel op de website kunnen opnemen. SPN heeft dit tot nu toe niet gedaan. Wij hebben SPN hierop gewezen en zij stellen dat zij daartoe pas bereid zijn na een uitdrukkelijke opdracht van uw zijde. Feit blijft dat de deelnemers, slapers en gepensioneerden van SPN tot nu toe belangrijke informatie over het transitieplan en het daarop door VPN uitgeoefende hoorrecht wordt onthouden. Wij kennen geen ander pensioenfonds waar dit ook is gebeurd.

En ten slotte geeft u aan dat onze stelling, dat de reactie van sociale partners incorrect is, niet onderbouwd is. Hierna volgt de nadere onderbouwing van onze stelling.

Daarnaast willen wij hier nog een belangrijk punt aan toevoegen. Het gepubliceerde transitieplan wijkt op het gebied van de maatstaven dusdanig af van het concept-transitieplan dat wij van mening zijn dat het hoorrecht opnieuw van toepassing is.

In de onderstaande hoofdstukken zullen wij op de bovenstaande punten nader ingaan.

Procedure

Volgens de Pensioenwet heeft een vereniging van gepensioneerden het recht om een oordeel te geven op het transitieplan. Volgens diezelfde wet moeten de werkgever of de sociale partners aangeven wat met dit oordeel gedaan is. U zou dus wel kunnen vermelden dat u een oordeel niet behandelt, omdat u het als een persoonlijk oordeel ziet, maar u mag uw reactie niet weglaten. Ook de sociale partners staan immers niet boven de wet. Zij dienen op evenwichtige wijze rekening te houden met de belangen van onder meer de gepensioneerden. Vandaar dat in alle ons bekende transitieplannen het oordeel van de vereniging van gepensioneerden integraal wordt overgenomen en dat op alle punten gereageerd wordt.

Daarnaast hebben wij geconstateerd dat meerdere van onze oordelen genegeerd zijn zonder dat wij op basis van uw mail kunnen begrijpen waarom dit gebeurd is. In het volgende hoofdstuk vindt u de punten uit ons oordeel die nog beantwoord moeten worden.

Op dit moment is het ,zoals gezegd, voor belanghebbenden niet mogelijk om ons volledige oordeel te vinden op de website van SPN. Met uw werkwijze onthoudt u belanghebbenden van essentiële informatie. Dit kunt u voorkomen door onze reactie **alsnog volledig op te nemen in het transitieplan**, waardoor u niet meer afhankelijk bent van SPN voor het beschikbaar stellen van de benodigde informatie.

Nog niet beantwoorde punten uit ons oordeel

Naar onze mening was het zuiver geweest als u al onze vragen en standpunten had overgenomen in het transitieplan en eventueel in uw reactie had opgenomen waarom u het niet nodig vindt om op deze punten te reageren. Daarnaast kunnen wij ons bij meerdere punten niet voorstellen dat één van de bovengenoemde punten werkelijk de reden was voor het weglaten van ons oordeel.

Hieronder zullen wij puntsgewijs per hoofdstuk aangeven welke punten niet of onvoldoende behandeld zijn.

Algemeen

In ons oordeel hadden wij vermeld *“Bij elke keuze van de sociale partners moet worden aangegeven wat de overwegingen zijn geweest en welke berekeningen (uitkomsten en uitgangspunten) hieraan ten grondslag liggen.”*

In uw reactie geeft u aan dat u dit alleen doet waar u dit van toegevoegde waarde vindt en dus niet of dit mogelijk voor de stakeholders van toegevoegde waarde kan zijn. Dit is niet in overeenstemming met de wet. Wij adviseren u nogmaals om het transitieplan op dit punt in overstemming te brengen met de wet.

Hoofdstuk 1

In ons oordeel staat: *“De VPN wenst gehoord te worden, indien deze uitvoeringstechnische redenen zich voordoen, over de gevolgen daarvan voor (de uitvoering van) het transitieplan.”*

In uw reactie gaat u ervan uit dat uitstel geen gevolgen heeft voor het transitieplan. Dit kunt u echter op voorhand niet uitsluiten. Wij willen graag nog een reactie voor de situatie dat uitstel wel gevolgen heeft voor het transitieplan.

Hoofdstuk 2

In ons oordeel staat: *“Er is tot heden, anders dan door toezending van het concept transitieplan, geen sprake geweest van enige informatie door de sociale partners over de voorgenomen transitie, laat staan dat deze tijdig is verstrekt.”*

Graag ontvangen we van u nog een reactie op dit punt.

Hoofdstuk 4

Bij uw reactie beantwoordt u niet de vraag wat u verstaat onder een aantrekkelijk en marktconform arbeidsvoorwaarde pensioen. Graag uw reactie.

Daarnaast noemt u de uitkomsten van het risicopreferentie-onderzoek-waarom wij in 2024 meerdere keren tevergeefs bij u hebben gevraagd-als onderbouwing, zonder dat u inzicht geeft in deze uitkomsten en de onderliggende vragen.

Graag ontvangen wij alsnog de onderbouwing van uw stelling.

Dit geldt ook voor de gehanteerde uitgangspunten inzake de wensen en behoeften van de gepensioneerden. Graag zouden wij deze ontvangen, zodat wij ze kunnen leggen naast de resultaten van de aan onze leden in 2024 voorgelegde enquête.

Op ons oordeel *“De gepensioneerden wensen zoals in het huidige FTK een koopkrachtambitie gebaseerd op prijsindexcijfers.”* antwoordt u dat u de SPN op de hoogte zult stellen van onze opmerking. Wij nemen aan dat deze opmerking niet cynisch bedoeld is. In dat geval dient u deze opmerking te verwerken in uw transitieplan en de SPN op de hoogte te stellen van de door u gewijzigde ambitie.

Op ons oordeel *“Een aantal doelstellingen kan niet op basis van deze maatstaven getoetst worden. Betekent dit dat deze doelstellingen niet getoetst worden?”* geeft u nu als antwoord dat deze doelstellingen inderdaad niet getoetst worden, maar dat alleen de evenwichtigheid van de wijzigingen getoetst is. Deze toetsing staat voor u dus kennelijk geheel los van de doelstellingen. Het gegeven dat het transitieplan niet is getoetst op de haalbaarheid van de doelstellingen lijkt ons een ernstige tekortkoming.

Dit wordt nog versterkt door de tekst in hoofdstuk 11 waarin gesteld wordt dat de nieuwe pensioenregeling en de transitie in zijn geheel beoordeeld zijn op evenwichtigheid. Deze stelling is onjuist indien niet de pensioenregeling en de transitie in zijn geheel zijn beoordeeld, maar slechts zijn beoordeeld ten opzichte van de oude regeling.

De vraag is wat het opnemen van doelstellingen in een transitieplan waard is als de haalbaarheid niet getoetst wordt.

Graag ontvangen we uw reactie op dit punt.

Hoofdstuk 5

Voor onze vraag naar de onderbouwing van de wensen en risicohouding van de deelnemers verwijst u naar SPN. SPN is echter niet onze gesprekspartner voor het transitieplan. Bovendien moet u wel over deze informatie beschikken omdat u deze heeft gebruikt voor uw onderzoek.

Graag ontvangen wij alsnog de gebruikte onderzoeken.

Op onze vraag of u kunt onderbouwen dat de solidaire premieregeling goedkoper kan worden uitgevoerd dan de flexibele regeling verwijst u naar informatie die u heeft ontvangen van SPN.

Graag ontvangen wij deze informatie.

Op onze vraag om een toelichting op het ontbreken van het onderdeel koopkrachtbehoud voor gepensioneerden, antwoordt u dat de verhogingen afhankelijk zijn van beleggingsopbrengsten en dat de uitkomsten naar verwachting hoger zullen zijn dan in de huidige pensioenregeling. Dit is echter in tegenspraak met de cijfers uit het concept-transitieplan. Daarnaast willen we ook weten of de nieuwe regeling naar uw oordeel ook goed genoeg is.

Graag ontvangen we een gemotiveerd antwoord op dit punt.

Hoofdstuk 6

Onze eerste vraag was of u de stelling: *“de werkgevers in het Notariaat zijn ervan overtuigd dat de keuze voor invaren niet onevenredig ongunstig is voor deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen (ex) partners, pensioengerechtigden, alsmede voor hun verzekerde partner- en wezenpensioen”* kunt onderbouwen.

In uw antwoord geeft u aan dat de verhogingen straks niet meer afhankelijk zijn van de prijsinflatie, maar van de beleggingsrendementen en dat u dus meer verhogingen verwacht. In dat geval verwacht u dus kennelijk meer verhogingen en begrijpen we de beschrijving “niet onevenredig ongunstig” niet.

Overigens begrijpen wij ook uw redenering niet dat u meer verhoging verwacht op basis van de beleggingsrendementen dan op basis van de prijsinflatie. In de laatste 16 jaar is de prijsinflatie zelden de beperkende factor voor de verhogingen geweest.

Graag ontvangen we een heldere onderbouwing van uw antwoord.

Op onze vraag over de kosten antwoordt u dat het evident is dat de uitvoering van twee regelingen duurder is dan het uitvoeren van één regeling. Alhoewel dit antwoord logisch lijkt, valt hier wel wat op af te dingen. Het uitvoeren van één slapende regeling is aanzienlijk goedkoper dan het uitvoeren van een actieve regeling. Daarnaast kunnen de kosten van invaren bespaard worden, d.w.z. tegenover deze lagere kosten staat alleen een forse investering aan het begin. Gegeven uw antwoord dat u verder geen nadere informatie heeft over de kosten, concluderen wij dat uw stelling dat invaren leidt tot lagere kosten niet onderbouwd is en dus ook geen argument vóór invaren is.

Graag ontvangen wij uw reactie op dit punt.

Hetzelfde geldt voor de bewering over de schaalvoordelen bij de beleggingen.

Bij onze vraag bij het oordeel: *“Bij de tweede bullit wordt zonder voorbehoud als voordeel genoemd dat het verwachte pensioen in het nieuwe pensioenstelsel hoger is dan in het huidige pensioenstelsel. Mag hieruit geconcludeerd worden dat dit ook voor de gepensioneerden geldt, zelfs als er ingevaren wordt bij een lage dekkingsgraad? Zo ja, dan wil de VPN graag*

een bevestiging hiervan in het transitieplan, inclusief een onderbouwing hoe dit kan, gegeven de lagere toerekening van overrendement in het nieuwe pensioenstelsel.” verwijst u ons naar hoofdstuk 9.

Kunt u expliciet aangeven wat u hiermee bedoeld?

Op onze vraag bij de ontbrekende nadelen wordt helaas niet ingegaan. Kunt u deze vraag alsnog beantwoorden?

Op onze vraag om in het transitieplan te vermelden dat sociale partners gegeven de indexatieachterstand de spreidingstermijn bij het toepassen van de standaardregel graag ingekort zien tot één jaar wordt niet ingegaan.

Wij vragen u om dit alsnog in het transitieplan op te nemen.

In uw antwoord op ons oordeel: *“Wij begrijpen daarom niet, en stemmen er ook niet mee in, dat de financiering van de compensatie voorrang heeft op het initieel vullen van de solidariteitsreserve”* geeft u aan dat u dit redelijk vindt omdat de afschaffing doorsneesystematiek een zekere achteruitgang is, terwijl het niet zeker is of de solidariteitsreserve ook nodig is.

U kijkt hierbij naar de besteding, terwijl wij kijken naar de reden dat (mede) ons pensioengeld ooit in een reserve is gebracht. De reserves in het fonds zijn immers nooit bedoeld geweest om toekomstige premiekortingen mee te financieren, wat de compensatie afschaffing doorsneesystematiek de facto is. Ze zijn wel bedoeld om uitkeringen te kunnen garanderen of toekomstige indexaties mogelijk te maken. Gegeven de laatste doelstelling waren de reserves bovendien eerder te laag dan te hoog.

Graag ontvangen we van u een herzien antwoord op dit punt.

Op onze vraag wat er gebeurt bij een hogere voorziening dan 110% antwoordt u dat dit beschreven staat in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 6 staat echter alleen beschreven wat er zou kunnen gebeuren. Dit sluit andere opties niet uit.

Kunt u bevestigen dat wat beschreven staat met “kunnen” naar uw oordeel de enige optie is?

Hoofdstuk 7

In ons oordeel hebben we aangegeven: *“De vierde doelstelling voor het solidariteitsbeleid kan naar onze mening beter weggelaten worden, zodat de leenrestrictie blijft bestaan.”*

In uw antwoord geeft u aan dat of de leenrestrictie wordt opgeheven aan het fonds is en niet aan sociale partners. Dat is niet correct. Het is aan het fonds, mits de sociale partners dit toestaan. Als de sociale partners dit niet toestaan, door de doelstelling niet bij de solidariteitsreserve op te nemen, dan kan het fonds de leenrestrictie niet opheffen.

Wij vragen u nogmaals om op dit punt het transitieplan te herzien.

Hoofdstuk 8

Graag zouden we meer informatie ontvangen over uw antwoord dat compensatie op basis van verwacht pensioen op collectief niveau niet het gewenste effect gaf. Wat was het gewenste effect en waarom voldeed de uitkomst niet?

Uit uw antwoord over het budget voor compensatie maken we op dat het budget van 1,6% niet de norm is waaraan de uitkomst voldoet, maar de uitkomst is die zonder onderbouwing door sociale partners geaccepteerd wordt.

Klopt dit?

Op de nieuwe bandbreedtes komen we graag later nog terug. Wij zien dit overigens als een majeure aanpassing, waarop het hoorrecht opnieuw van toepassing is.

Onze volgende opmerking is niet beantwoord:

“Voor gepensioneerden staat de verwachte uitkering in alle scenario’s op 100%. Dit is niet alleen ongeloofwaardig, maar ook opvallend, omdat eerder gesteld werd dat gepensioneerden erop vooruit zouden gaan. Indien de uitkeringen van de gepensioneerden nominaal op exact 100 % blijven, betekent dit gezien de inflatie een enorme terugloop van de koopkracht van de gepensioneerden. Dit is onaanvaardbaar, te meer nu de gepensioneerden over de periode van 2003 tot heden door beperkte indexatie, kortingen en inflatie reeds een enorm koopkrachtverlies hebben moeten slikken. (zie bijlage 2).”

Graag ontvangen we alsnog een antwoord op dit oordeel.

Hoofdstuk 10

Op geen van onze oordelen bij dit hoofdstuk is ingegaan.

Graag ontvangen wij daarop alsnog een antwoord.

Hoofdstuk 11

Op onze opmerkingen over het overschrijden van de door sociale partners gestelde bandbreedtes wordt in het transitieplan niet ingegaan.

Graag ontvangen wij alsnog uw antwoorden op deze opmerkingen.

Hoofdstuk 12

Op ons oordeel over de communicatie wordt in het transitieplan niet ingegaan.

Graag ontvangen we alsnog uw reactie.

Slotopmerkingen

Bij de slotopmerkingen vragen wij u om te vermelden met welke premie en welke toedelingsregels voor het beleggingsbeleid en de solidariteitsreserve gerekend is. Uw antwoord op deze vraag is dat deze nog door het pensioenfonds moeten worden vastgesteld. Voor de uiteindelijke vaststelling mag dat waar zijn, dat neemt niet weg dat er voor de berekeningen in het transitieplan op al deze punten aannames moeten zijn gemaakt. Onze vraag is niet waarmee straks wordt gerekend, maar met welke aannames het transitieplan is doorgerekend.

Graag ontvangen wij alsnog de gehanteerde premie, de toedelingsregels voor de rendementen en de solidariteitsreserve.

In onze slotopmerkingen hebben wij niet alleen de vulling van de compensatiereserve aan de orde gesteld (zie ook onze opmerking hiervoor in de voorlaatste alinea onder Hoofdstuk 6), maar ook de schade die aan het vermogen van SPN is aangebracht door de premiedemping sedert 2015. Dit laatste onderwerp heeft u geheel onbesproken gelaten.

Beide zaken wegen voor de VPN zo zwaar dat wij van mening zijn dat daardoor alleen al in het transitieplan de belangen van alle betrokkenen niet evenwichtig zijn afgewogen.

Nieuwe onderdelen in het transitieplan

Voorts merken wij op dat er enkele forse wijzigingen zijn aangebracht in het transitieplan. Zo zijn onder anderen de bandbreedtes voor de beoordeling van de evenwichtigheid aangepast. In het concept-transitieplan werd nog gesteld dat gepensioneerden er niet op achteruit konden

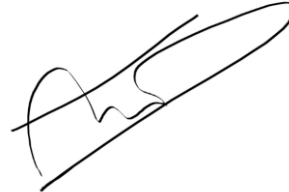
gaan, terwijl in het definitieve transitieplan een daling van 5% ook in een neutraal scenario voor mogelijk wordt gehouden. Ook dit is een dusdanige wijziging tav de belangen van de gepensioneerden dat het transitieplan opnieuw had moeten worden voorgelegd voor de uitoefening van het hoorrecht.

Tot slot delen wij u mede dat wij de Regeringscommissaris transitie pensioenen, mevrouw Prof. Dr. S.G. van der Lecq, in kennis zullen stellen van de naar ons oordeel volstrekt ontoereikende wijze waarop u invulling aan ons hoorrecht heeft gegeven.

Hoogachtend,

Em. Prof. Mr. Drs. D.F,M.M Zaman, voorzitter

Mr. J.J.M. ten Berge secretaris